

حقوق ملت و آزادی های مشروع

مؤلف:

جمعی از نویسندگان

به اهتمام:

پژوهشکده شورای نگهبان

سرشناسنامه: سلیمانی درچه، محمد، ۱۳۶۷ -
عنوان قراردادی: ایران. قوانین و احکام، Iran. Laws, etc
عنوان و نام پدیدآور: حقوق ملت و آزادی‌های مشروع / گردآورنده محمد سلیمانی درچه؛ به
اهتمام پژوهشکده شورای نگهبان.
شابک: ۹-۲۰-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا
موضوع: حقوق مدنی -- ایران -- مقاله‌ها و خطابه‌ها
Civil rights-- Iran -- Addresses, essays, lectures
آزادی -- مقاله‌ها و خطابه‌ها، Liberty -- Addresses, essays, lectures
شناسه افزوده: شورای نگهبان. پژوهشکده شورای نگهبان
رده بندی کنگره: KMH۵۰۰
شماره کتابشناسی ملی: ۹۸۸۲۵۰۴
رده بندی دیویی: ۳۴۶/۵۵
اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

حقوق ملت و آزادی‌های مشروع

مؤلف: جمعی از نویسندگان

گردآورنده: محمد سلیمانی درچه

صفحه آرا: امین مددی

ناظر فنی: سیدمحمدرضا سیدعلیخانی

ناشر: پژوهشکده شورای نگهبان

چاپ اول: پاییز ۱۴۰۳ - تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک دوره: ۰-۰۷-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸

شابک تک جلدی: ۹-۲۰-۵۰۶۸-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۱۵۰ هزار تومان

آدرس: تهران، خیابان شهید بهشتی، خیابان سرافراز، کوچه پنجم، پلاک ۱۱

تلفن: ۰۲۱-۸۸۷۵۰۰۷۰

فهرست مطالب

- نگاهی به مفهوم و مبانی حق بر حریم خصوصی در نظام حقوقی عرفی..... ۱
ابراهیم موسی‌زاده، فهیم مصطفی‌زاده
- حریم خصوصی افراد مشهور و فرزندانشان..... ۲۳
اکبر ذاکریان، حسین جاور، سید فرهاد بطحایی
- ابعاد حقوقی اعمال حق رأی در نظام حقوقی جمهوری اسلامی ایران..... ۴۷
قاسم محمدی، محمد سلیمانی درچه
- بازخوانی ایضاحی تابعیت در قانون اساسی و نسبت آن با قوانین عادی، با تأکید بر بند
۲ ماده ۹۷۶ قانون مدنی..... ۶۹
مصطفی دانش‌پژوه
- حدود و حوزه‌های صلاحیت قانونگذاری مجلس در زمینه‌ی نشریات و مطبوعات ۹۳
محمد بهادری‌چهرمی، محمدمین ابریشمی راد
- بررسی فقهی حقوقی اصل ۲۷ قانون اساسی در پرتو طرح تقنینی «نحوه برگزاری
راهپیمایی‌ها و تجمعات»..... ۱۱۳
سیداحسان رفیعی علوی
- مبانی نظری مداخله‌ی دولت در مسئله‌ی حجاب..... ۱۳۷
علی غلامی
- حقوق فرهنگی در فرمان حکومتی حضرت رسول(ص) به معاذ بن جبل با نگاهی به
قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران..... ۱۵۷
محمود جمال‌الدین زنجان، ولی الله حیدرنژاد
- الزامات شناسایی و استیفای حقوق «در فضای دیجیتال»..... ۱۷۷
محدثه معینی‌فر
- تحلیل حق اشتغال و مصادیق آن در رویه‌ی شورای نگهبان و مطالعه تطبیقی آن با دیوان
عدالت اداری..... ۱۹۹
نسترن خرسندموقر، سید محمد هاشمی، محسن مجبی، سعیدرضا ابدی

- تحلیلی بر کاربرد «مواهب اجتماعی» در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۲۱۹
 جواد ارباب، سیدهادی عربی
- حفاظت از محیط زیست توسط شهروندان و سازمان‌های مردم‌نهاد ۲۴۳
 سید بهزاد لسانی، علی مشهدی
- تضمینات حق دادخواهی در نظام جمهوری اسلامی ایران مبتنی بر نظرهای شورای
 نگهبان ۲۶۵
 ابوالفضل درویشوند، کمال کدخدامرادی، علی فتاحی زفرقندی
- وضعیت حقوقی غیر اهل کتاب از منظر اصل چهاردهم قانون اساسی ۲۸۹
 سید مصطفی میرمحمدی میبیدی، فیروز اصلانی
- «تکالیف شهروندی» در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۳۱۳
 محمدجواد جاوید، محمود ابراهیمی
- تحلیل ماهیت و نظام حقوقی حاکم بر تعهدات دولت در میثاق بین‌المللی حقوق
 اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران ۳۳۵
 محسن اسماعیلی، حسین امینی پژوه
- الزامات و راهکارهای ایجاد نهاد ملی حقوق بشر در جمهوری اسلامی ایران (در پرتو
 قانون اساسی، حقوق بشر اسلامی، اعلامیه‌ی پاریس و رویه‌ی کشورها) * ۳۶۱
 اکبر طلاکی طرقی، محمدصالح عطار

مقدمه

انقلاب اسلامی ایران در سال ۵۷ در شرایطی به پیروزی رسید که ملت ایران از خفقان ناشی از نظام سلطنتی و دیکتاتوری شاهنشاهی در ایران به ستوه آمده بودند و با شعار استقلال، آزادی و جمهوری اسلامی، به پایه ریزی یک نظام نوین و منبعث از آرای مردم برای تضمین اجرای احکام اسلامی و تأمین حقوق و آزادی‌های مشروع اقدام کردند.

اهمیت و جایگاه این حقوق، از جمله حق حریم خصوصی، حق رأی، مساوات و برابری، حقوق زنان، منع تفتیش عقاید، حق آزادی بیان و تجمعات، آزادی مطبوعات و بسیاری از مفاهیم دیگر، به حدی بود که یک فصل از قانون اساسی را به خود اختصاص داد و بیانگر اراده و ضرورت قانون‌گذاری برای حفاظت از حقوق بنیادین و آزادی‌های فردی و اجتماعی در نظام جمهوری اسلامی است.

توجه به مبانی حقوق ملت و آزادی‌ها در قانون اساسی و سایر قوانین جمهوری اسلامی ایران، شناخت حدود و ثغور این حقوق و مسئولیت‌های متقابل، از جمله موضوعاتی است که در دوره‌های مختلف تاریخی و اجتماعی این کشور اهمیت فراوان یافته و در پژوهش‌های حقوقی و مطالعاتی به‌ویژه در حوزه‌های علمی و دانشگاهی جایگاه برجسته‌ای پیدا کرده است.

کتاب حاضر مجموعه‌ای از مقالات تخصصی را در حوزه حقوق ملت و آزادی‌های مشروع گردآوری کرده که پیش از این در شماره‌های مختلف فصلنامه دانش حقوق عمومی توسط پژوهشکده شورای نگهبان گردآوری و منتشر شده است و اینک پس از تجمیع موضوعی و تدوین در قالب یک اثر علمی منسجم به دانشجویان، پژوهشگران و صاحب نظران حقوق عمومی ارائه می‌شود.

هر مقاله از این کتاب به یکی از جنبه‌های حقوق ملت و آزادی‌ها پرداخته و در عین حال به ضرورت پژوهش و مطالعه عمیق در این حوزه توجه خاصی داشته است. برخی از موضوعاتی که در این مجموعه مورد بررسی قرار گرفته‌اند شامل: مفهوم و مبانی حق بر حریم خصوصی، حقوق افراد مشهور و حریم خصوصی آنان، اعمال حق رأی، حقوق شهروندی در فضای دیجیتال، حق اشتغال، حفاظت از محیط زیست، و تکالیف شهروندی است. همچنین به مباحثی همچون حقوق فرهنگی و اجتماعی، الزامات شناسایی و استیفای حقوق، و تضمینات حق دادخواهی پرداخته شده است که همه در پرتو قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تحلیل و بررسی می‌شوند.

مجموعه مقالات این کتاب، فرصتی مناسب برای دانشجویان، پژوهشگران و علاقه‌مندان حوزه حقوق است تا با عمق بیشتری به درک و شناخت این مفاهیم بپردازند و در راستای ارتقای حقوق ملت و آزادی‌های مشروع در نظام جمهوری اسلامی ایران نقش فعالی ایفا کنند. امید است این کتاب بتواند ضمن ارائه تحلیل‌های دقیق و علمی، به گسترش دانش در این حوزه کمک کند و آثار و فوایدی پربار برای جامعه علمی و پژوهشی ایران به همراه داشته باشد.

لازم به ذکر است مطالب بیان شده در مقالات لزوماً بیانگر نظرات پژوهشکده شورای نگهبان نبوده و صرفاً ایده و نظرات نگارندگان آنها می‌باشد.

پژوهشکده شورای نگهبان

پاییز ۱۴۰۳